

ลุย โล่ห์ รื้อประวัติศาสตร์ไทย

เปิดหลักฐานใหม่ **‘เมืองอู่ทอง’**
กำเนิด-ล่มสลาย ไม่เหมือนในแบบเรียน!

ลุย โลฟ รื้อประวัติศาสตร์ไทย

เปิดหลักฐานใหม่ ‘เมืองอุทอ’ กำเนิด-ล่มสลาย ไม่เหมือนในแบบ

ประชาชื่น

www.facebook.com/ScoopMati

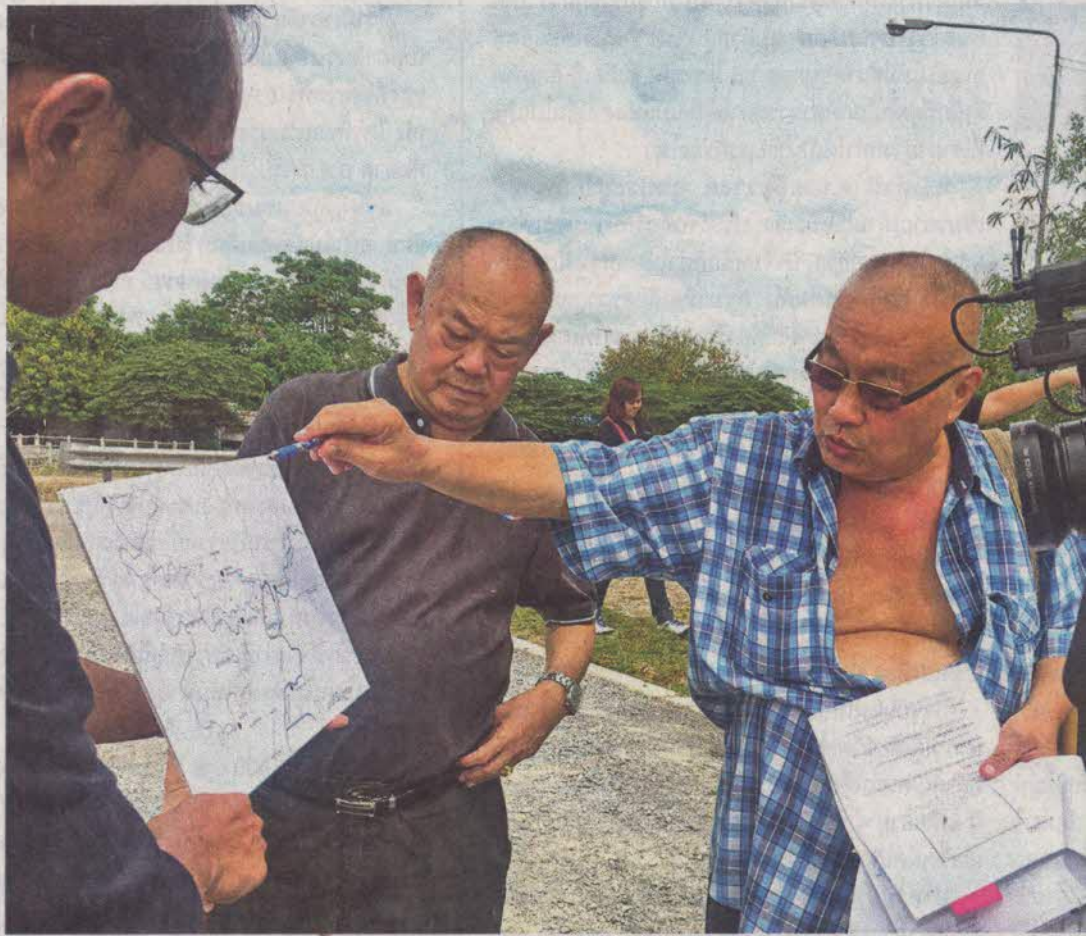
ทำเอาแสงอาทิตย์ลดความร้อนแรงไปชั่วขณะ เมื่อปะทะกับความแซ่บเวอร์ของเนื้อหาจากการถ่ายทอดสด โดย “มติชนออนไลน์” ในช่วงสายของวันเสาร์ แสงแดด 13 พ.ค.ที่ผ่านมา ณ เมืองโบราณอุทอ อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ถ่ายทอดสดผ่านเฟซบุ๊ก ในหัวข้อ “เมืองอุทอ อำเภอกู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ต้นทางประวัติศาสตร์ไทย เพราะกรุงสุโขทัย ไม่ใช่ราชธานีแห่งแรก” มีวิทยากรคือนักเขียน ชรรค์ชัย บุนปาน ประธานกรรมการบริษัท มติชน จำกัด (มหาชน) และนายสุจิตต์ วงษ์เทศ คอลัมนิสต์ที่ปากแซ่บในเครือมติชน “สองกุมารสยาม” ในตำนาน ที่เกี่ยวข้องกันมาเรื่อยๆ เรื่องราวประวัติศาสตร์สุวรรณภูมิ พร้อมท้าทายหรือสร้างความเชื่อเก่าๆ โดยยืนยันว่า อุทอ (ต่างหาก) คือ ต้นทางประวัติศาสตร์ไทย ไม่ใช่สุโขทัย อย่างในหนังสือเรียน

กำเนิดอุทอ

หักล้างปราชญ์ฝรั่งเศสยุคอาณานิคม

เปิดประเด็นที่เชิงสะพานข้ามคูเมืองอุทอฝั่งตะวันตก ฉากหลังดงามด้วยทิวเขาสลัมซับซ้อน สุจิตต์เริ่มอธิบายถึงภูมิศาสตร์ที่ว่า อุทอเป็นเมืองสำคัญ มีคูน้ำคันดินล้อมรอบเป็นรูปวงรี มีแม่น้ำจะระเข้สามพันไหลผ่าน อยู่ตรงกลางระหว่างแม่น้ำท่าจีนและแม่น้ำแม่กลอง มีภูเขาด้านทิศตะวันตก คือ เทือกเขาพระ มีน้ำจากเขาพุหางนาคไหลมาหล่อเลี้ยงคูเมือง ถือเป็นเขาคัดดีสิทธิ์ มอบชีวิตให้แก่ผู้คนในเมืองโบราณแห่งนี้

สุจิตต์ยังยกข้อมูลใหม่ล่าสุดจากการศึกษาทางธรณีวิทยา โดยนักธรณีวิทยาประจำสำนักทรัพยากรธรณี เขต 3 ปทุมธานี ที่บ่งชี้ว่ามีชุมชนใหญ่ในแถบนี้ตั้งแต่ราว พ.ศ.500 คือ ราว 2,000 ปีมาแล้ว ซึ่งเก่ากว่าเมืองนครปฐม และเก่าแก่ที่สุดในภาคกลางของประเทศไทย โดยตั้งอยู่บนดินที่เกิดจากทางน้ำ จากนั้นจะมีตะกอนจากทิวเขา และตะกอนจากทางน้ำไหลแทรกสลับหลายช่วงเวลาไปทับถมกัน ถือเป็นหลักฐานแนวคิดของนักปราชญ์ชาวฝรั่งเศสยุคอาณานิคมที่ระบุว่า ดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียง

ชรรค์ชัย บุนปาน และ สุจิตต์ วงษ์เทศ สองกุมารสยามในตำนาน หอบข้อมูลด้านประวัติศาสตร์จากบ้านมา

เลี้ยงดูเมือง ถือเป็นเขาคัดดีสิทธิ์ มอบชีวิตให้แก่ผู้คนใน
เมืองโบราณแห่งนี้

สุจิตต์ยังยกข้อมูลใหม่ล่าสุดจากการศึกษาทาง
ธรณีวิทยา โดยนักธรณีวิทยาประจำสำนักทรัพยากรธรณี
เขต 3 ปทุมธานี ที่บ่งชี้ว่ามีชุมชนใหญ่ในแถบนี้ตั้งแต่ราว
พ.ศ.500 คือ ราว 2,000 ปีมาแล้ว ซึ่งเก่ากว่าเมืองนครปฐม
และเก่าแก่ที่สุดในภาคกลางของประเทศไทย โดยตั้งอยู่บน
ดินที่เกิดจากทางน้ำ จากนั้นจะมีตะกอนจากทิวเขา และ
ตะกอนจากทางน้ำไหลแทรกสลับหลายช่วงเวลาไปทับถม
กัน ถือเป็นภารกิจหลักแนวคิดของนักปราชญ์ชาวฝรั่งเศส
ยุคอาณานิคมที่ระบุว่า ดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียง
ใต้ หรืออุษาคเนย์ ต้องเป็นอาณานิคมของอินเดียจึงจะ
เจริญก้าวหน้า

“หลักฐานทางธรณีวิทยาใหม่นี้ สอดคล้องการค้นคว้า
สืบเนื่องมาแล้วจนทุกวันนี้ของนักวิชาการไทยและตะวัน
ตกยุคปัจจุบัน ที่พบว่าคนในอุษาคเนย์มีเทคโนโลยีสูง
ไล่หะสำริดก้าวหน้า มีบ้านเมืองขนาดใหญ่โตแล้วก่อน
รับอารยธรรมอินเดีย นอกจากนั้นยังเป็นสังคมที่ผู้หญิงมี
บทบาทเสมอผู้ชาย หรือบางอย่างผู้หญิงนำผู้ชาย ซึ่งต่าง
จากสังคมอินเดียอย่างชัดเจน และเท่ากับหักล้างคนละ
ซีกกับแนวคิดของ ศ.ยอร์ช เซเดส์ นักปราชญ์ฝรั่งเศส ที่
บอกไว้นานแล้วจนเป็นที่เชื่อถือกันทั่วโลกว่าอุษาคเนย์เป็น
อาณานิคมของอินเดีย เพราะต้องรับอารยธรรมอินเดีย
ถึงจะพ้นจากความเป็นบ้านป่าเมืองเถื่อน” สุจิตต์เล่าอย่าง
ออกรส แล้วพยักหน้าชวนพรรคชัชวาลดินข้ามสะพานไปอีกฝั่ง
ชวนให้จินตนาการถึงเมื่อครั้งที่ทั้งคู่ยังเป็นนักศึกษา
คณะโบราณคดี ม.ศิลปากร เมื่อราว 50 ปีที่แล้ว ซึ่งสุจิตต์ได้
เขียนเล่ารำลึกอดีต หลังกลับจากการถ่ายทอดสดในวันนั้นว่า
ใน พ.ศ.2509 ม.จ.สุภัทรดิศ ดิศกุล คณะบดีคณะโบราณคดี
นำนักศึกษาฝึกงานชุดคันที่เมืองอุททองกับ ศ.ฌอง บวสเชอ
ลิเยร์ จาก ม.ซอร์บอนน์ ฝรั่งเศส ตนซึ่งตอนนั้นสอบตกต้อง
เรียนซ้ำชั้นครั้งแรก (และมีอีกหลายครั้งอย่างไม่เมื่อย) อยู่ใน
กลุ่มออกฝึกงานชุดคันด้วย ต้องชุดทุกวันตั้งแต่เช้าถึงเย็น
ทำอยู่นานมาก รวมแล้วเป็นอาทิตย์ วันหนึ่ง ศ.บวสเชอ
ลิเยร์พูดขึ้นมาอย่างธรรมดาๆ ไม่มีอะไรตื่นเต้นว่า บริเวณ

อาจารย์และนักศึกษาคณะโบราณคดี ม.ศิลปากร ชุดคันเมืองอุททอง เมื่อ พ.ศ.2509 (กลางขวา) ยืนยกมือเสมอเอา เลือ
ลือคล้ายปล่อยชาย คือ ศ.ฌอง บวสเชอลิเยร์ ส่วนยืนคู่กันใส่ชุดข้าราชการสีทากิ คือ ศ.ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล แถวบนขวา
สุดคือ สุจิตต์ วงษ์เทศ

การเจาะสำรวจทางธรณีวิทยา ซึ่งพบหลักฐานใหม่ชี้ถึง
การล่มสลายของเมืองอุททองว่ามาจากกาการเปลี่ยนแปลง
ของเส้นทางน้ำ

ที่ชุดอยู่นั้นเป็นพื้นที่น้ำป่าหลากท่วมฉับพลัน ปีมาแล้ว มี
ตะกอนทับถมหนาแน่น แสดงว่าเมืองอุททองเคยถูกน้ำท่วม
สอดคล้องกับรายงานการศึกษาล่าสุดทางด้านธรณีวิทยา

“ความทรงจำแม่นยำมาก เรื่องนี้ เพราะผมกับเพื่อนที่
ชุดคันด้วยกันหลายคน แอบนินทาว่าแล้วพามาชุดคันทำโดยตรง
น้ำท่วมๆ ดินตะกอนอัดแน่น ชุดลำบาก เจ็บมือ ยกจอบชุด
ที่โรจอบกระเด็น เพราะดินแข็ง มือพอง แสบ”

สรุปแล้ว ที่ทำได้แม่นยำ เพราะตอนนั้นเหนื่อยและเจ็บ
มือที่จับจอบชุดด้วยมือเปล่า!

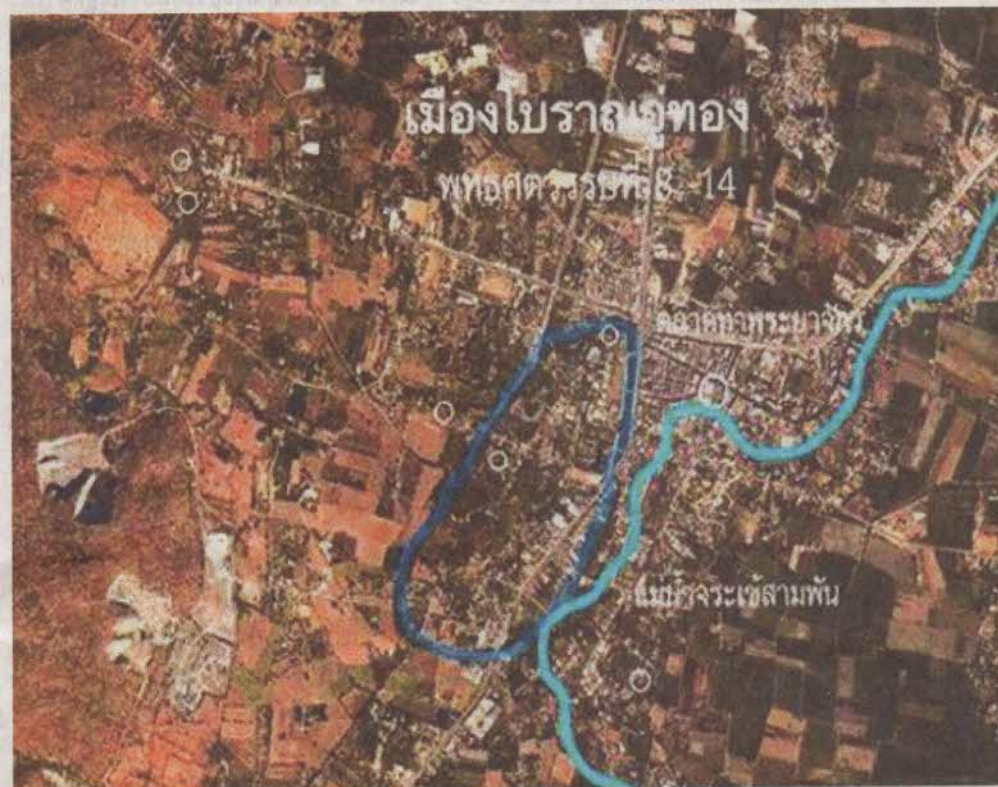
ต้นทางประวัติศาสตร์ไทย ไม่ใช่สุโขทัย

ตัดฉากกลับมาในปัจจุบัน สุจิตต์เขยิบตึกริความร้อน
แรง ทั้งในประเด็นที่เชื่อกันว่า พระเจ้าอโศกมหาราชส่งพระ
สงฆ์ 2 รูป คือ พระโสณะและพระอุตระมาเผยแผ่พุทธ
ศาสนายังดินแดนสุวรรณภูมิ ทั้งที่ไม่มีหลักฐานชัดเจน รวม
ถึงประเด็นราชธานีแห่งแรก ซึ่งเขายืนยันต่อหน้าประชากร
ที่เฝ้าหน้าจอชมการถ่ายทอดสดว่า ...ไม่ใช่สุโขทัย !

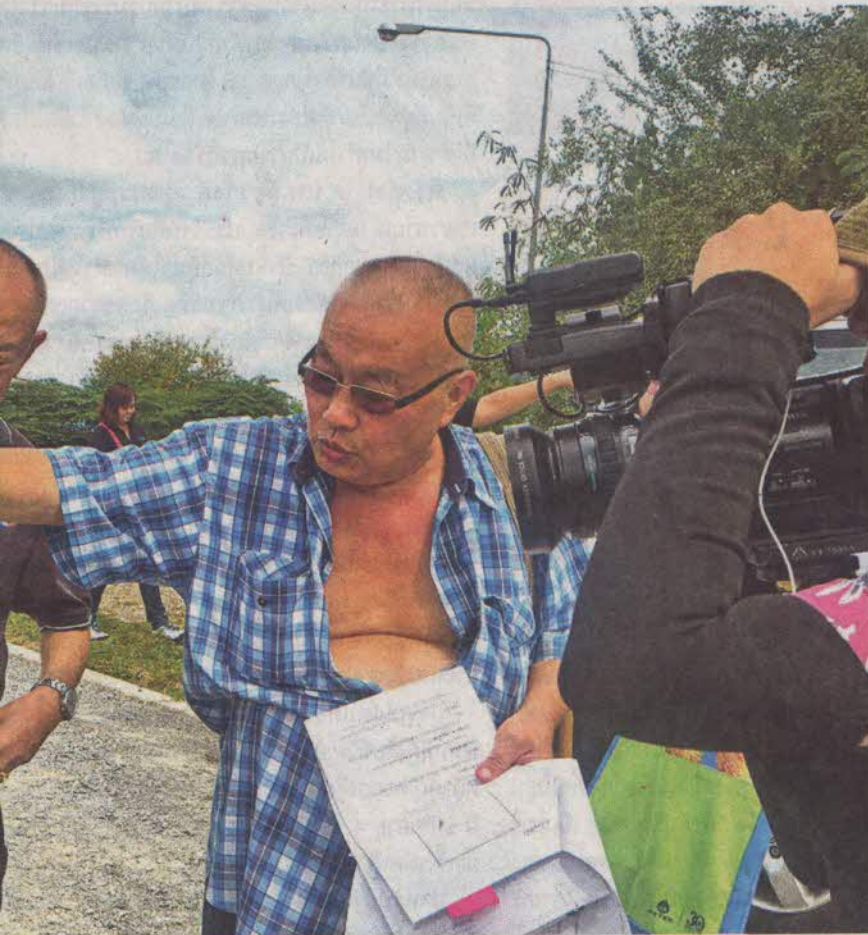
“ในราว พ.ศ.1000 เริ่มเข้าสู่ยุคทวารวดี มีการรับ
อารยธรรมอินเดีย เจอหลักฐานอย่างสมมาตรจักร รวม
ถึงวัดร้างหลายแห่ง เป็นจุดแรกกับพุทธศาสนา เพราะพบ
หลักฐานเกี่ยวกับพุทธศาสนาเก่าที่สุดที่เมืองอุททอง แต่ช่วง
เวลานี้อยู่หลังยุคพระเจ้าอโศกมหาราชถึง 700 ปี และท่าน
ก็ไม่มีเคยจารึกเรื่องนี้ไว้ ไม่มีหลักฐานชัดเจน เลยไม่เชื่อว่ามี
การส่งพระสงฆ์ 2 รูปมา เป็นแค่เพียงตำนานของลังกาที่
เขียนขึ้นในสมัยหลังเท่านั้น”

ยังไม่จบ สุจิตต์ยังบรรยายอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย แม้
เหงื่อไหลไคลย้อยจนต้องพึ่งผ้าเย็นไป 1 ผืน

“เอกสารโบราณของอินเดียและลังกา เรียกดินแดน
อุททองว่าสุวรรณภูมิ ต่อมาเมื่อรัฐสุพรรณภูมิ ที่ได้ร่วมกับรัฐ
อโยธยา-ละโว้ สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชอาณาจักร
สยาม แล้วสืบเป็นกรุงธนบุรี เป็นกรุงรัตนโกสินทร์
จนปัจจุบันเป็นประเทศไทย อุททองจึงถือเป็นต้นทาง
ประวัติศาสตร์ไทย สุโขทัยจึงไม่ใช่ราชธานีแห่งแรก ซึ่งเป็น
เพียงความคิดของคนยุคหนึ่งเท่านั้น ขอยืนยันไว้ตรงนี้เลย
ว่า เรื่องนี้เป็นความผิดพลาดของประวัติศาสตร์แห่งชาติ
ของไทยที่ควรแก้ไข เพราะไม่จริง ไม่มีหลักฐานสนับสนุน
ต้นเหตุมาจากแนวคิดแบบอาณานิคมที่ยังหลงอยู่กับเรื่อง
เชื้อชาติบริสุทธิ์ว่ามีจริง โดยเชื่อว่าคนไทยบริสุทธิ์จาก
ทิวเขาอัลไตอพยพลอยร่นมาเป็นเจ้าของอาณาจักรนาน
เจ้า แล้วจีนตีนานเจ้าแตก ถอยหนีลงมาสร้างสุโขทัยเป็น
อาณาจักรแรกของคนไทย ทั้งหมดนี้เป็นประวัติศาสตร์ที่
แต่งขึ้นใหม่”

ภาพถ่ายทางอากาศ เมืองโบราณอุททอง (ภาพจากรายงานการศึกษาที่มีผลต่อการล่มสลายของเมืองโบราณอุททอง สำนักงาน
ทรัพยากรธรณี เขต 3)

รศ.ดร.สุภากร สอนามณ์ ในตำนาน หอบข้อมูลด้านประวัติศาสตร์จากบ้านมาแน่นปึก

อุททอง เมื่อ พ.ศ.2509 (กลางขวา) ยืนยกมือเสมอเอา เลือ
ข้าราชการศึกษา คือ ศ.ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล แถวนขวา

บรรหาร ศิลปอาชา ติดตามความก้าวหน้าของการพัฒนาเมืองอุททอง เมื่อ พ.ศ.2557 (ภาพจาก suphanburinews.
blogspot.com)

ทนไม่ได้ ที่ไม่เหมือนเดิม

พวกต่อต้านการเปลี่ยนแปลง เพื่อแช่แข็งไทย
ให้อนุรักษนิยมสุดโต่ง ย่อมหัวนโหวอย่างยิ่งเมื่อมี
ปรากฏการณ์เนติวิทย์นิสิตจุฬาฯ กล้านำทางเข้าเผชิญ
โลกไม่เหมือนเดิม

ระบบการศึกษาในวัฒนธรรมอำนาจนิยมแบบ
เถรวาทไทย มุ่งชี้แนะสั่งสอน ดังนั้นใครคิดต่างคำสั่ง
สอนถือเป็นพวกหัวแข็ง มีโทษ ต้องรับโทษ

จึงต้องการออกกฎหมายเพื่อผดุงอำนาจของตน
ไว้ ด้วยการกำกับสื่อมวลชนให้อยู่ในอำนาจชี้แนะทั้งๆ
โลกไม่เหมือนเดิม

สำนักพระราชกรแบบจารีต ยกข้าราชการเป็นนาย
ให้ราษฎรเป็นปาว แต่โลกไม่เหมือนเดิมของโซเชียลไร้
พรมแดนแบบรัฐจารีต และไม่มีนายกับปาว พวกต่อ
ต้านการเปลี่ยนแปลงยิ่งหัวนโหว แล้วยิ่งทนไม่ไหว

คูเมืองอุททองที่ศตวรรษตกในปัจจุบัน ได้รับการพัฒนาหลัง พ.ศ.2551
โดยบรรหาร ศิลปอาชา ประธานหน่วยงานราชการทั้งส่วนกลางและ
ท้องถิ่น ก่อนหน้านั้นดินเขิน และเต็มไปด้วยขยะ

ที่ชุดอยู่นั้นเป็นพื้นที่น้ำป่าหลากท่วมหนักพันๆ ปีมาแล้ว มี
ตะกอนทับถมหนาแน่น แสดงว่าเมืองอุททองเคยถูกน้ำท่วม
สอดคล้องกับรายงานศึกษาล่าสุดทางด้านธรณีวิทยา

"ความทรงจำแม่นยำมาก เรื่องนี้ เพราะผมกับเพื่อนที่
ชุดค้นด้วยกันหลายคน แอบนิทานว่าแล้วพามาชุดทำไมตรง
น้ำท่วม? ดินตะกอนอัดแน่น ชุดลำบาก เจ็บมือ ยกของชุด
ที่โรยกระเบื้อง เพราะดินแข็ง มือพอง แสบ"

สรุปแล้ว ที่จำได้แม่นยำ เพราะตอนนั้นเหนื่อยและเจ็บ
มือที่จับจอบชุดด้วยมือเปล่า!

ต้นทางประวัติศาสตร์ไทย ไม่ใช่สุโขทัย

ตัดฉากกลับมาในปัจจุบัน สัจจิตต์เขยิบตึกริความร้อน
นี้ในปลายพื้นที่ที่ขึ้นกับพรมแดนไทยมาตลอดตั้งแต่แรก

อุททองล่มสลาย ไม่ใช่เพราะโรคระบาด

มาถึงอีกหนึ่งไฮไลต์ นั่นคือประเด็นการล่มสลายของ
เมืองโบราณอุททอง ซึ่งเดิมประวัติศาสตร์ไทยระบุว่า เกิด
จากความแห้งแล้งและโรคระบาด สัจจิตต์ตั้งหลักฐานใหม่
จากสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 3 มาไขว้อีกรอบ !

กล่าวโดยสรุปสั้นๆ ว่า แท้จริงแล้วนั้น การเสื่อมถอย
ของเมืองนี้ เกิดจากปัญหาการคมนาคมทางน้ำขึ้น
ช้าช้า เพราะตะกอนจากภูเขาพัดพาลงมาทับถมลงบนพื้น
ดินเมืองอุททองระหว่างที่เป็นบ้านเป็นเมืองแล้ว จนเกิดเป็น
ชั้นดินแบบตะกอนน้ำพารูปพัด ประกอบกับมีตะกอนที่เกิด
จากทางน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก (Floodplain deposit) ทำให้
แม่น้ำเปลี่ยนเส้นทางเดิน ประชากรเริ่มโยกย้าย อุททองจึง
ค่อยๆ เสื่อมถอยลงหลัง พ.ศ.1600 โดยไม่ได้เกี่ยวกับความ

บรรหาร ศิลปอาชา อดีตนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ซึ่งลงพื้น
ที่มาดูด้วยตัวเองหลังการทอดกฐินที่วัดเขาดีสลัก เมื่อ
พ.ศ.2551 มังกรสุพรรณ ผู้สืบทอด จึงประสานหน่วยงาน
ราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในท้องถิ่นและส่วนกลาง ขอความ
ร่วมมือพัฒนาและอนุรักษ์คูเมืองจนสะอาด สวยงามมา
จนถึงทุกวันนี้

"คูเมืองโบราณทางทิศตะวันออกของเมืองอุททองอยู่
ในบริเวณที่เป็นสถานที่ราชการ อย่างที่ว่าการอำเภอและ
โรงเรียน น้ำในคูเมืองจึงใสสะอาด สวยงาม ต่างจาก
คูเมืองทางทิศตะวันตก ซึ่งสมัยก่อนเป็นที่ทิ้งขยะ น้ำใน
คูแทบไม่มี คุณชรตชัยเลยไปปรึกษาท่านบรรหาร ซึ่ง
ลงพื้นที่มาดูด้วยตัวเอง พอเห็นสภาพ จึงระดมประสาน
สรรพกำลังในการบูรณะ ทำความสะอาดและพัฒนา ถ้า
ไม่ได้ท่าน สันคูเมืองคงกลายเป็นตึกแถวเหมือนกับหลายๆ
คูเมืองในจังหวัดสุพรรณบุรีนี่แหละ" เขียวเมืองอุททอง

ทอง เมื่อ พ.ศ.2509 (กลางขวา) ยืนยกมือเสมอเอว เลือ
ข้าราชการศึกษา คือ สม.จ. สุภัทรทิศ ดิศกุล แถบธนบุรี

บรรหาร ศิลปอาชา ติดตามความก้าวหน้าของการพัฒนาเมืองอุททอง เมื่อ พ.ศ.2557 (ภาพจาก suphanburinews.
blogspot.com)

ที่ชุดอยู่นั้นเป็นพื้นที่น้ำป่าหลากท่วมฉับพลันๆ ปีมาแล้ว มี
ตะกอนทับถมหนาแน่น แสดงว่าเมืองอุททองเคยถูกน้ำท่วม
สอดคล้องกับรายงานศึกษาล่าสุดทางด้านธรณีวิทยา

“ความทรงจำแม่นยำมาก เรื่องนี้ เพราะผมกับเพื่อนที่
ชุดค้นด้วยกันหลายคน แอบนิทานว่าแล้วพามาชุดทำไม่ตรง
น้ำท่วม? ดินตะกอนอัดแน่น ขุดลำบาก เจ็บมือ ยกขอบชุด
ที่โรยบกระเด็น เพราะดินแข็ง มือพอง แสบ”

สรุปแล้ว ที่ทำได้แม่นยำ เพราะตอนนั้นเหนื่อยและเจ็บ
มือที่จับขอบชุดด้วยมือเปล่า!

ต้นทางประวัติศาสตร์ไทย

ไม่ใช่สุโขทัย

ตัดฉากกลับมาในปัจจุบัน สุจิตต์เชยติกริความร้อน
แรง ทั้งในประเด็นที่เชื่อกันว่า พระเจ้าอโศกมหาราชส่งพระ
สงฆ์ 2 รูป คือ พระโสณะและพระอุตระมาเผยแผ่พุทธ
ศาสนายังดินแดนสุวรรณภูมิ ทั้งที่ไม่มีหลักฐานชัดเจน รวม
ถึงประเด็นราชธานีแห่งแรก ซึ่งเขายืนยันต่อหน้าประชากร
ที่เฝ้าหน้าจอชมการถ่ายทอดสดว่า ...ไม่ใช่สุโขทัย!

“ในราว พ.ศ.1000 เริ่มเข้าสู่ยุคทวารวดี มีการรับ
อารยธรรมอินเดีย เจอหลักฐานอย่างเสมาธรรมจักร รวม
ถึงวัดร้างหลายแห่ง เป็นจุดแรกรับพุทธศาสนา เพราะพบ
หลักฐานเกี่ยวกับพุทธศาสนาเก่าที่สุดที่เมืองอุททอง แต่ช่วง
เวลานี้อยู่หลังยุคพระเจ้าอโศกมหาราชถึง 700 ปี และท่าน
ก็ไม่เคยจารึกเรื่องนี้ไว้ ไม่มีหลักฐานชัดเจน เลยไม่เชื่อว่ามี
การส่งพระสงฆ์ 2 รูปมา เป็นแค่เพียงตำนานของลังกาที่
เขียนขึ้นในสมัยหลังเท่านั้น”

ยังไม่จบ สุจิตต์ยังร่ายยาวอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย แม้
เหงื่อไหลไคลย้อยจนต้องพักผ้าเย็นไป 1 ผืน

“เอกสารโบราณของอินเดียและลังกา เรียกดินแดน
อุททองว่าสุวรรณภูมิ ต่อมาเมื่อรัฐสุทธรณภูมิ ที่ได้ร่วมกับรัฐ
อยุธยา-ละโว้ สถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชอาณาจักร
สยาม แล้วสืบเป็นกรุงธนบุรี เป็นกรุงรัตนโกสินทร์
จนปัจจุบันเป็นประเทศไทย อุททองจึงถือเป็นต้นทาง
ประวัติศาสตร์ไทย สุโขทัยจึงไม่ใช่ราชธานีแห่งแรก ซึ่งเป็น
เพียงความคิดของคนยุคหนึ่งเท่านั้น ขอยืนยันไว้ตรงนี้เลย
ว่า เรื่องนี้เป็นความผิดพลาดของประวัติศาสตร์แห่งชาติ
ของไทยที่ควรแก้ไข เพราะไม่จริง ไม่มีหลักฐานสนับสนุน
ต้นเหตุมาจากแนวคิดแบบอาณานิคมที่ยังหลงอยู่กับเรื่อง
เชื้อชาติบริสุทธิ์ว่ามีจริง โดยเชื่อว่าคนไทยบริสุทธิ์จาก
ทิวเขาอัลไตอพยพลอยร่นมาเป็นเจ้าของอาณาจักรล้าน
เจ้า แล้วจีนตีบ้านเจ้าแตก ถอยหนีลงมาสร้างสุโขทัยเป็น
อาณาจักรแรกของคนไทย ทั้งหมดนี้เป็นประวัติศาสตร์ที่
แต่งขึ้นใหม่”

อุททองล่มสลาย

ไม่ใช่เพราะโรคระบาด

มาถึงอีกหนึ่งไฮไลต์ นั่นคือประเด็นการล่มสลายของ
เมืองโบราณอุททอง ซึ่งเดิมประวัติศาสตร์ไทยระบุว่า เกิด
จากความแห้งแล้งและโรคระบาด สอดคล้องหลักฐานใหม่
จากสำนักงานทรัพยากรธรณี เขต 3 มาโซอีกรอบ!

กล่าวโดยสรุปสั้นๆ ว่า แท้จริงแล้วนั้น การเสื่อมถอย
ของเมืองนี้ เกิดจากปัญหาการคมนาคมทางน้ำต้นเขิน
ข้าซาก เพราะตะกอนจากภูเขาพัดพาลมาทับถมลงบนพื้น
ดินเมืองอุททองระหว่างที่เป็นบ้านเป็นเมืองแล้ว จนเกิดเป็น
ชั้นดินแบบตะกอนน้ำพารูปพัด ประกอบกับมีตะกอนที่เกิด
จากทางน้ำในช่วงฤดูน้ำหลาก (Floodplain deposit) ทำให้
แม่น้ำเปลี่ยนเส้นทางเดิน ประชากรเริ่มโยกย้าย อุททองจึง
ค่อยๆ เสื่อมถอยลงหลัง พ.ศ.1600 โดยไม่ได้เกี่ยวกับความ
แห้งแล้ง และโรคภัยไข้เจ็บใดๆ

แผ่นดินเผาภิกษุอุททอง 3 รูป หนึ่งในหลักฐานด้านพุทธศาสนายุคแรกๆ ในไทย อย่างไร
ก็ตาม สุจิตต์ไม่เชื่อว่าพระเจ้าอโศกมหาราชส่งสมณทูตมายังสุวรรณภูมิ เพราะไม่มีหลักฐาน
ชัดเจน (ภาพจากหนังสือโบราณคดีเมืองอุททอง)

พัฒนา‘คูเมืองอุททอง’-เผยแพร่วามรู้ หนึ่งในประวัติศาสตร์ 40 ปี ‘มิติน’

ปิดท้ายด้วยประเด็นที่ไม่กล่าวถึงไม่ได้ นั่นคือ “คูเมือง
โบราณอุททอง” ผังทิศตะวันตก ซึ่งปัจจุบันสะอาด สวยงาม
ชาวบ้านจับปลา พาฝูงลูกเบ็ดลงเล่นน้ำ ทว่า เมื่อย้อนกลับ
ไปในช่วงก่อน พ.ศ.2551 มีสภาพต้นเขิน บนสันคูเมืองยัง
เต็มไปด้วยบ้านเรือนในชุมชนแออัด มีปัญหาขยะเสพติด
เดินผ่านที่ไรต้องหวาดกลัวอันตรายในชีวิตและทรัพย์สิน
สุจิตต์เล่าว่า เมื่อ ชรรค์ชัย มาเห็นสภาพจึงปรึกษา

บรรหาร ศิลปอาชา อดีตนายกรัฐมนตรีคนที่ 21 ซึ่งลงพื้นที่
มาดูด้วยตัวเองหลังการทอดกฐินที่วัดเขาติสสลัง เมื่อ
พ.ศ.2551 มังกรสุพรรณ ผู้ล้งลับ จึงประสานหน่วยงาน
ราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในท้องถิ่นและส่วนกลาง ขอความ
ร่วมมือพัฒนาและอนุรักษ์คูเมืองจนสะอาด สวยงามมา
จนถึงทุกวันนี้

“คูเมืองโบราณทางทิศตะวันออกของเมืองอุททองอยู่
ในบริเวณที่เป็นสถานที่ราชการ อย่างที่ว่าการอำเภอและ
โรงเรียน น้ำในคูเมืองจึงใสสะอาด สวยงาม ต่างจาก
คูเมืองทางทิศตะวันตก ซึ่งสมัยก่อนเป็นที่ทิ้งขยะ น้ำใน
คูแทบไม่มี คุณชรรค์ชัยเลยไปปรึกษาท่านบรรหาร ซึ่ง
ลงพื้นที่มาดูด้วยตัวเอง พอเห็นสภาพ จึงระดมประสาน
สรรพกำลังในการบูรณะ ทำความสะอาดและพัฒนา ถ้า
ไม่ได้ท่าน สันคูเมืองคงกลายเป็นตึกแถวเหมือนกับหลาย
จังหวัดไปแล้ว อย่างสุรินทร์ บุรีรัมย์ คือ เอาคูเมืองออก

แล้วสร้างตึกทับลงไป เดียวนี้ก็
ยังเห็นรากฐานอยู่ ก่อนหน้านั้น
เคยมีคนคิดความกันมากมาย คน
พวกนี้ล้วนแต่อ้างว่ารักความเป็น
ไทย รักประวัติศาสตร์ไทยทั้งนั้น
รัฐบาลไทยที่รักชาติควรดูแลคูเมือง
นี้ไว้เป็นตัวอย่างเพื่อการพัฒนา
ปัญหาเรื่องคูเมืองโบราณที่ต้น
เขินและถูกปล่อยปละละเลยเกิด
ขึ้นทั่วประเทศไทย ไม่ใช่แค่คูเมือง
ลำพังหน่วยงานที่รับผิดชอบคงไม่
ได้ทำอะไร ได้แต่ดีใจดีใจว่า
คนไม่รักษา”

นี่คือมิติทางสังคมและ
วัฒนธรรม ที่มิตินทำนุบำรุง
เรื่อยมา กระทั่งเกิดโครงการ
“แบ่งปันความรู้ เชิดชูศาสนา
พัฒนาแหล่งน้ำลำคลอง” ใน

ภายหลัง สืบเนื่องถึงปัจจุบัน กลายเป็นส่วนหนึ่ง
ของประวัติศาสตร์ 40 ปี เช่นเดียวกับการรื้อ-สร้าง
ประวัติศาสตร์ไทยตามข้อมูลหลักฐานใหม่ที่ผุดขึ้นมาหัก
ล้างแนวคิดเดิมในอดีต เพราะโบราณคดี ไม่มีจุดจบ แต่
ยังต้องถกเถียงกันเรื่อยไป และไม่ควรมีใครผูกขาดสิทธิ
การตีความไว้แต่เพียงผู้เดียว

พันธุ์ทิพย์ วีระเนตร